

TANTÁRGYI TEMATIKA

<p>Tantárgy neve: Komparatiztika I-IV.</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN405, BTMMN410, BTMMN411, BTMMN416, BTMMN417 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p> <p>Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet</p> <p>Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)</p>
<p>Tárgyfelelős (név, beosztás): Kőrösi Imre adjunktus</p>	
<p>Tantárgyi egység: Komparatiztika III.: Motívum, archetípus, toposz, szimbólum</p>	
<p>Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN411 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>	
<p>Javasolt félév: 2., 3., 4. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)</p>	<p>Előfeltétel: BTMMN405: nincs, BTMMN410, BTMMN411, BTMMN416: BTMMN405, BTMMN417: BTMMN410, BTMMN411 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
<p>Óraszám/hét: BTMMN405, BTMMN416: 1 előadás, 3 konzultáció, BTMMN410, BTMMN417: 1, BTMMN411: 1 szeminárium, 3 konzultáció (A nappali képzés heti óraszámja 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a nappali tagozatos féléves órázámhoz mindig az egyharmada: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN405, BTMMN416: kollokvium, BTMMN410, BTMMN411, BTMMN417: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)</p>
<p>Kreditpont: BTMMN405, BTMMN411, BTMMN416, BTMMN417: 2, BTMMN410: 1</p>	<p>Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)</p>
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva): A szeminárium témája a világirodalom kezdetétől folyamatosan újabb és újabb szövegek alapját képező 'hajó–hajózás' és 'szárny–repülés' mint motívum, toposz és szimbólum, valamint a kettő ötvözetéből felépülő archetípusok és archetipikus történetek: Iaszón és Médea; Daidalosz és Ikarosz.</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban: 1-3. Elméleti alapoás: a fogalmak tisztázása, értelmezése. Valamint a konkrét történetek mitológiai-irodalmi és képzőművészeti hagyományának, ill. recepciójának az áttekintése. Szakirodalom: R. TROUSSON, <i>Az összehasonlító irodalomtörténet egy problémája</i> = LENGYEL Béla (szerk.): <i>Az összehasonlító irodalomtörténet klasszikusai</i>, Universitas, Bp., 1995, 183-198. PÁL József, ÚJVÁRI Edit (szerk.), <i>Szimbólumtár: Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából</i>, Balassi, Bp., 1997. (a megfelelő szócikkek) R. WELLEK, A. WARREN, <i>Kép, metafora, szimbólum, mítosz</i> = R. WELLEK, A. WARREN, <i>Az irodalom elmélete</i>, Osiris, Bp., 2002, 187-216. P. RICOEUR, <i>Az élő metafora</i>, Osiris, Bp., 2006, 15-72. KERÉNYI Károly, <i>Görög mitológia</i> (bármelyik kiadás): Az első hajó és hajóút: az Argonauták vállalkozása; Iaszón és Médea; Daidalosz és Ikarosz</p>	

4-6. Hajó és hajózás

Alkaios, *Az állam hajója*

Catullus, *Hajócska* (IV)

Horatius I. 3. (*A Vergiliust Athénba vivő hajóhoz*), II. 10. (*Licinius Murenához*), I. 14. (*Az államhoz*)

7-9. Hajó és hajózás

Berzsenyi Dániel, *Osztályrészem*

Tóth Árpád, *Hajó a dokkban*

A. Rimbaud, *A részeg hajó*

10-11. Szárny és szárnyalás

Ovidius, *Átváltozások* VIII, 152-235.

Tompa Mihály, *Ikarus*

Kosztolányi Dezső, *Icarus*

12-13. Szárny és szárnyalás

Dsida Jenő, *Kréta szigetén*

Ch. Baudelaire, *Az albatrosz*

14-15. A hajózás és a repülés metaforikája mint a szöveget strukturáló erő

Seneca, *Medea*

Lj. Ulickaja, *Medea és gyermekei*, Magvető, Bp., 2003.

Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.): prezentáció, zárthelyi dolgozat

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ivre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódznak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

A szemináriumi munka alapvetően épít és épül a BA képzésben megszerzett ismeretekre.

Ezért az egyes költőkről és életművükről, valamint azok kor- és stílustörténeti kontextusairól az irodalomtörténeti áttekintések, a monográfiák és a kötetek elő- és utószói, valamint folyóirat tanulmányok olvasandók, amelyeket a hallgatók önálló könyvtári kutatómunkával gyűjtenek és dolgoznak fel. Az önállóan összeállított szakirodalom listát a konzultációkon beszéljük meg, még a prezentáció előtt.

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

A fentiekhez kiegészítésképpen:

GLOVICZKI Zoltán, *Icarus*, Antik Tanulmányok XLVI (2002) 109-117.

RITOÓK Zsigmond, *Amphión és Icarus* = RITOÓK Zs., *Vágy, költészet, megismerés. Válogatott*

tanulmányok, Osiris, Bp., 2009, 367-380.

DARAB Ágnes, „*Icarus sorsát vállalom.*” *Az Icarus-mítosz recepciója a magyar irodalomban*, ITK CXIII (2009)/3, 337-347.

DARAB Ágnes, *Médeia útjai (Ljudmila Ulickaja: Médea és gyermekei)*, *Alföld* 60 (2009)/9, 85-93.